

Baronesa

březen, duben, květen 2012

Hvězdárna barona Artura Krause
DDM DELTA Pardubice

Dvacetiletá

Ano, je tomu tak. Na konci března 2012 pardubická hvězdárna slaví krásných kulatých 20 let. K oslavě si vybrala datum 28. března 2012, kdy bude odhalena retrospektivní výstava a pokřtěn dalekohled. Pardubická astronomie ovšem slaví ještě vzácnější výročí – 100 let od založení první lidové hvězdárny v Čechách. Právě baron Artur Kraus, po němž současná hvězdárna nese jméno, byl v roce 1912 jejím zakladatelem...

čtvrtletník Hvězdárny barona Artura Krause

DDM DELTA Pardubice, ul. Gorkého 2658

Astronomické zajímavosti na jaro 2012

Merkur	v první polovině března na večerní obloze
Venuše	na večerní obloze, viditelnost se zkracuje
Mars	v březnu pozorovatelný celou noc, v květnu již v první půli noci
Jupiter	na večerní obloze, v květnu již nepozorovatelný
Saturn	většinu noci krom večera, v květnu pozorovatelný již celou noc

Pozn.: *Není-li uvedeno jinak, jsou časové údaje platné pro středoevropský letní čas (SELČ).*

Měsíc	První čtvrt' nastává	01. 3. ve 03:21		
	Úplněk nastává	08. 3. v 11:39	06. 4. ve 21:19	06. 5. v 05:35
	Poslední čtvrt' nastává	15. 3. ve 03:25	13. 4. ve 12:50	12. 5. ve 23:46
	Nov nastává	22. 3. v 16:37	21. 4. v 09:18	21. 5. v 01:46
	První čtvrt' nastává	30. 3. ve 21:40	29. 4. v 11:57	28. 5. ve 22:16

Slunce Dny se prodlužují.

Dne **20. 3. 2012 v 6:14 SEČ** Slunce vstupuje do znamení Berana – *jarní rovnodennost*.
Ve čtvrtek **1. 3. 2012** vychází v 6:43 SEČ, zapadá v 17:43 SEČ;
ve středu **31. 5. 2012** vychází ve 4:56, zapadá ve 21:00.

Nejzajímavější úkazy a události

1. – 15. března: *Viditelnost 5 nejjasnějších planet Sluneční soustavy*

Na večerní obloze a v první polovině noci můžeme postupně spatřit všech 5 viditelných planet Sluneční soustavy. Do 15. března je na západě asi půl hodiny po západu Slunce patrný Merkur, viditelný je asi hodinu. Vysoko nad západním obzorem pak najdeme nápadnou dvojici planet Venuše a Jupiter. Venuše je jasnější; obě planety budou na obloze nejbližší 14. března. Nad východním obzorem je v souhvězdí Lva planeta Mars, která se 3. března ocitá v opozici se Sluncem a je pozorovatelná po celou noc. Po desáté hodině večerní nad východem vychází Saturn v souhvězdí Panny nedaleko jasné hvězdy Spica. Znovu taková příležitost nastane v roce 2015, za lepších podmínek až v roce 2036. Na hvězdárně probíhá pozorování planet po celý březen, více informací též na www.astropardubice.cz.

Druhá polovina března: *Kometa C/2009 P1 Garradd v nadhlavníku*

Kometa Garradd prochází 5. března v nejmenší vzdálenosti od Země (tímto se omlouváme za mylný údaj v minulé Baronese) a dosahuje maximální jasnosti. Zároveň se dostává na večerní obloze vysoko nad obzor, téměř k nadhlavníku. Bude prolétat západní polovinou Velké medvědice, nedaleko známého útvaru „Velký vůz“. Pozorovatelná je již v malých dalekohledech, mimo města jsou patrné i její dva chvosty. Více informací najdete na internetové stránce www.kommet.cz.

4. dubna: *Venuše v Plejádách*

Velmi jasná planeta Venuše pochází nedaleko hvězdy Alcyone ve známé otevřené hvězdokupě Plejády v souhvězdí Býka. Fotogenicnou podívanou si vychutnáme zejména v malých dalekohledech. Planeta bude hvězdu míjet v úhlové vzdálenosti jen 0,3° jižně.

Hvězdárna barona Artura Krause pro veřejnost

Hvězdárna barona Artura Krause ve spolupráci s *Astronomickou společností Pardubice* pro Vás připravila přednášky na zajímavá témata probíhající po celý školní rok 2011/2012 mimo letní měsíce, ve kterých se činnost hvězdárny přesunuje na letní tábory a různá astronomická soustředění.

Mimo jiné obsahuje programový sortiment hvězdárny velmi zajímavé audiovizuální pořady, zajímavé experimenty a program pro objednané skupiny různých věkových kategorií. Veškeré informace naleznete na webu www.astropardubice.cz.

Na Hvězdárně barona Artura Krause se nachází automatizovaný zrcadlový dalekohled o průměru 0,45 m. Je to druhý největší dalekohled v České republice určený pro popularizaci astronomie a pozorování pro veřejnost. **Přijďte se podívat! Těšme se na Vaši návštěvu.**

Připravované přednášky a akce pro veřejnost

- **1. - 16. března** – Akce „*Planetární kvartet*“. Za jasného počasí pozorování hned čtyř planet Sluneční soustavy v otevíracích dobách hvězdárny.
- **Celý březen v otevíracích dobách hvězdárny** – Akce „*Po stopách komety Garradd*“. Pozorování komety C/2009 P1 Garradd na večerní obloze v maximu její jasnosti vysoko v souhvězdí Velké medvědice
- **Středa 28. března od 17 hodin** – Akce „*Pardubická hvězdárna dvacetiletá*“. Při příležitosti 20. výročí pardubické hvězdárny bude od 17 hodin probíhat oslavná akce pro veřejnost čítající odhalení retrospektivní výstavy, pokřtění dalekohledu a pozorování planet s Měsícem a kometou za jasného počasí.
- **Pátek 30. března od 19 hodin** – Přednáška „*Život a dílo barona Artura Krause*“. Přednášející a vzácný host *PHDr. František Šebek* nás provede životem pardubického rodáka a zakladatele první lidové hvězdárny v Čechách, od jejíhož zaležení uplynulo plných 100 let. Vstupné 30 Kč.
- **Pátek 20. dubna od 19 hodin** – Přednáška „*Kdy astrologie přestala fungovat?*“. Přednášející *Jan Mocek* z *Astronomické společnosti Pardubice* poukáže na nešvary astrologie, která ještě v dávné historii byla vážnou vědou. Vstupné 30 Kč.
- **Celý květen v otevíracích dobách hvězdárny** – Akce „*Zářivá Venuše na obzoru*“. Pozorování srpku planety Venuše na soumravné obloze.

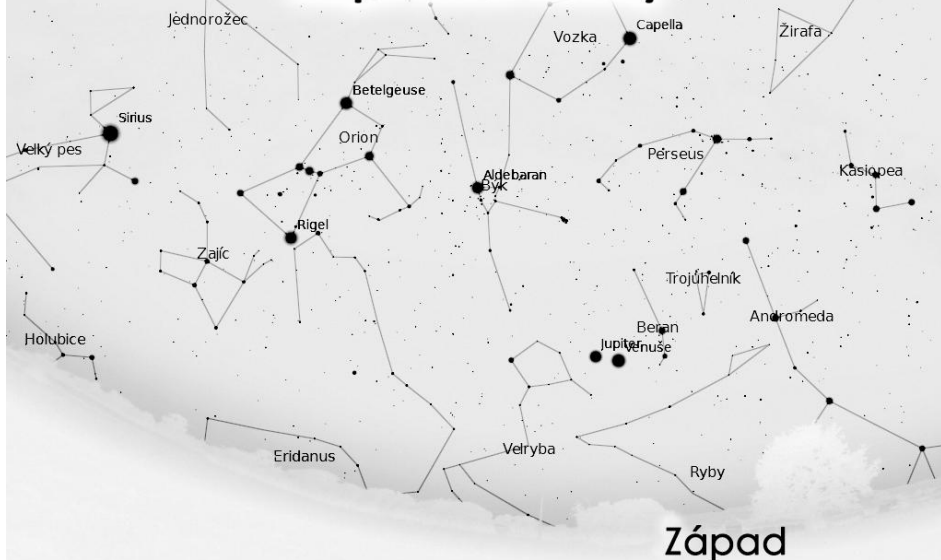

PARDUBICE

104.7 FM • 102.4 FM • 98.6 FM

Mapa noční oblohy

Situace na mapě odpovídá **11. březnu 2012** ve 19:15 středoevropského času.

HVĚZDÁRNA JE NA JAŘE OTEVŘENA:

BŘEZEN	STŘEDA, ČTVRTEK, PÁTEK	19:00 – 21:00
DUBEN	STŘEDA, ČTVRTEK, PÁTEK	20:00 – 22:00
KVĚTEN	STŘEDA, ČTVRTEK, PÁTEK	20:00 – 22:00

POZOROVÁNÍ POUZE ZA JASNÉHO POČASÍ, JINAK NÁHRADNÍ PROGRAM.

VSTUPNÉ: DOSPĚLÍ 30 Kč, DĚTI (DO 15 LET) 15 Kč

Objednávky pro organizované kolektivy i jednotlivce mimo uvedený čas zasílejte vedoucímu pracovníkovi Hvězdárny barona Artura Krause, panu *Petru Komárkovi*.

e-mail: info@astropardubice.cz, telefon: 603 165 366, 466 310 563

Další informace naleznete na:
www.astropardubice.cz